

Keklik (Alectoris Chukar)

Taşkuşu (Saxicola Rubicola)

KIBRIS'TA KUŞLAR

Kıbrıs yuva, durak, kışlama ve kuluçka alanıdır. Doğa, canlıların yaşam alanıdır. Canlıkürede; ilk, bitkiler ve sulak alanlar dikkat çeker. Hayvansal canlıların en çok dikkat çekenleri kuşlardır. İşte bu yüzden insanlar kendilerine yakın ve yakalayabildikleri kuşları yakalayıp evlerinde kümes ve kafeslerde beslemeye çalışırlar. Çünkü kuşlar güzeldir. İlginçtir. Görünüşleri uçuşları ve sesleri insanları cezbeder. Ancak doğada olmaları bir gerekliliktir. Uçuşları ve özgür oluşları insanların özendiği şeylerdir. Bu onları daha da ilginç yapar. Hindi ve tavuk gibi besi hayvanları dışında kalan kuşlar; kendi doğal ortamlarında özgürdür. Doğayı renklendirirler. Doğanın kendi kendini sürdürmesini sağlarlar. Doğal olan her alanda onları görebiliriz.

Kuşlar, yerli de olabilir göçmen de. Ama ülkemizin doğasındaki bütün kuş türleri ülkemizin kuşlarıdır. Göçmen kuşlar, gittikleri bütün ülkelerin kuşlarıdır. Bu yüzden uluslararası kurallarla korunurlar. Yerli türlerimiz ve yaz göçmenlerimiz adamızda üreme yaparlar. Yerli türümüz olan keklikler doğadaki özgür kuşlardan biridir. Keklikler böceklerle beslendikleri için; onların sayısını dengelerler. Kekliklerin sayısı azaldıkça böcekler çoğalır. Sarıbacak martıları iç sularda, kıyılarda ve kayalıklarda görebiliriz. Bazı çöplük alanlarda besin buldukları için dururlar. Bu yüzden atıkların ayrı toplanması ve tehlikeli atıkların doğal alanlarda yığılı bırakılmaması onların yaralanmaması için önemlidir. Sarıbacak martılar yerli türlerimizdir.

Ülkemizin her mevsimini doğada yaşayan türlerimizden yaban serçeleri; kışın ovalarda, gonnora çalılarının üzerinde seslerini duymaya başladığımız yerli türlerdir. Kalabalık topluluklar halinde güneşli günlerde çalılar üstünde görülürler. Sesleriyle kırları süslerler. Bazı türler hem yerli türümüzdür, hem de kış göçmeni olarak ülkemizde görülenleri vardır. Fareleri yiyerek farelerin sayısını dengeleyen kerkeneler böyle türlerimizdir. Kerkenezleri yol kenarlarındaki elektrik direklerinin üzerinde, yüksek binaların çatılarında ve tarlalarda rüzgâra karşı dururken görebiliriz. O sırada av beklemektedirler. Ülkemizde her mevsim görülebilen göçmen kuşlar da vardır. Göç yolları üzerinde geçerken adamıza uğrarlar, bazı bireyleri kışı geçirmek için adamızda kalır. Sulak alanlarda, dere deltalarında ve kayalık kıyılarda görülebilen gri balıkçılar bunlardan biridir.

Taşkuşları, ötüşü iki taşın birbirine vurması gibi ses çıkaran, renkli küçük kuşlardır. Yaygın olarak ülkemize kışı geçirmeye gelirler. Bitki örtüsünün olduğu her yerde, çalılık ve otluk alanlarda onları rahatça görebiliriz. Pas renkli göğüsleri ve beyaz boyun yanlarıyla onları hemen tanırız. Bazı kuşlar birbirine çok benzer. Ayırt etmekte zorlanabiliriz. Taşkuşu ile Çayır taşkuşu böyledir. Çayır taşkuşları göç ederken ilkbahar ve sonbaharda ülkemizden geçerler. Biraz enerji toplamak beslenmek için adamızda dururlar. Alçak tepelikleri ovaları, su kenarlarını arduçlıklar severler. Çünkü oralarda besin bulurlar. Bazı küçük kuşları farketmek zordur. Seslerini duyarsınız ama hemen göremeyebilirsiniz. Yalpaze kuyruklu ötlegen bunlardan biridir. Düzlükleri ve alçak tepeleri sever. Çalıklarda saklanır, zıplar gibi uçar. Ülkemizin yerli türlerindedir.

Yazı ve Fotoğraflar: Dr. Asuman Korukoğlu

Çayır Taşkuşu (Saxicola Rubetra)

Sarıbacak Martı (Larus Michahellis)

BÜYÜK BAŞTANKARA KUŞLARI İÇİN HAZIRLANAN VIDEO

Büyük Baştankara kuşlarının popülasyonunun çoğalması için çocuklarla yürüttüğü ve halen devam eden kuş evleri Çatalköy, Arapköy, Esentepe ve Bahçeli köylerinde yaygınlaştırıldı. Bu konuda projeye destek veren Biyoloji Öğretmeni Asuman Korukoğlu'nun bilg-

ilendirmesi ile bir video çekimi gerçekleştirildi. Yönetmenliğini Ecem Sınay'ın yaptığı videoda Asuman Korukoğlu ile ÇADER Çocuk Çevre Kulübünden Akasya Eskiköy ve Nazife Yıldırım yer aldı.

Youtube: caderkibris.org yazarak videoya ulaşabilirsiniz.

